

UCHWAŁA Nr LXVII/ /18

Rady Miasta Krosna
z dnia 19 października 2018 r.

w sprawie uchwalenia Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2019

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 994; zm. poz. 1000, poz. 1349 i poz. 1432), art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r. poz. 487; zm. z 2017 r. poz. 2245, poz. 2439; zm. z 2018 r. poz. 310, poz. 650 i poz. 1669), art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2018r. poz. 1030; zm. poz. 1490, poz. 1669), rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz.U. z 2016 r. poz. 1492) oraz uchwały Nr XXXVII Rady Miasta Krosna z dnia 25 listopada 2016 r. w sprawie przyjęcia „Strategii rozwiązywania problemów społecznych w mieście Krośnie na lata 2017 – 2022”.

uchwala się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Miejski program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2019, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

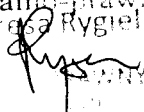
Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krosna.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019r.

RADCA PRAWNY

mgr Jolanta Marysiak

SPRAWDZONO
pod względem
formalno-prawnym
mgr Ryszard Rygiel

mgr Ryszard Rygiel

Załącznik do uchwały

Nr / /18

Rady Miasta Krosna

z dnia października 2018 r.

**Miejski Program profilaktyki
i rozwiązywania problemów alkoholowych
oraz przeciwdziałania narkomanii
na rok 2019**

Wstęp

Miejski program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na 2019 r. reguluje zagadnienia dotyczące przeciwdziałania problemom wynikającym z uzależnienia oraz zmniejszaniu szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania alkoholu. Działania z powyższego zakresu są realizowane na terenie miasta Krosna zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2015r., poz. 1916 z późn. zm).

Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Krosna, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym spotykają się z problemem nadużywania alkoholu oraz jego konsekwencjami, a także do wszystkich zainteresowanych tą problematyką, a w szczególności do: dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem od alkoholu oraz ich rodziców, opiekunów i nauczycieli, osób dorosłych zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, w tym osób pijących szkodliwie lub ryzykownie, osób uzależnionych od alkoholu, osób uzależnionych po ukończeniu terapii, osób współuzależnionych, osób pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym, osób doświadczających przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym, osób zawodowo zajmujących się problematyką alkoholową.

Szkody wynikające z nadużywania alkoholu występują we wszystkich obszarach życia ludzkiego między innymi to szkody występujące u osób pijących (np. degradacja zdrowia fizycznego, życia emocjonalnego i społecznego funkcjonowania), szkody występujące u członków rodzin alkoholowych (np. rozpad rodziny, zaburzenia emocjonalne wszystkich członków rodziny szczególnie dzieci, schorzenia psychosomatyczne), alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy (np. absencja, wypadki, obniżenie wydajności pracy) i wiele innych. Zapisy, dotyczące podjęcia intensywnych i skutecznych działań profilaktycznych, leczniczych, prewencyjnych i rehabilitacyjnych, redukujących szkody wywołane przez alkohol, znajdują się w wielu dokumentach o zasięgu globalnym oraz europejskim. W Polsce podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych stanowi ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dnia 26 października 1982r. (Dz.U. z 2016r. poz. 487 z późn. zm.), która nakłada obowiązek realizacji zawartych w niej założeń na gminę – jako zadanie własne. Zatem, to samorządy gminne zostały zobowiązane do kreowania lokalnej polityki wobec przeciwdziałania alkoholizmowi na swoim terenie. Źródła finansowania tych działań zostały określone zupełnie niezależnie od budżetu państwa. W ręce samorządów przekazano także możliwość budowania i kontroli rynku alkoholowego.

Zadania wynikające z powyższej ustawy realizuje Urząd Miasta Krosna oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie w oparciu o uchwalony przez Radę Miasta Krosna Miejski program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

I. Dane wyjściowe do programu

Krosno jest miastem liczącym wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. – 45 615 mieszkańców. Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie wynika, że na dzień 31 grudnia 2017 r. zarejestrowanych było 1061 osób bezrobotnych, w tym 542 kobiet i 519 mężczyzn. Stopa bezrobocia wynosiła 3,4 %.

Najczęstsze przyczyny kwalifikujące do pomocy społecznej.

Przyczyna Rok	bezrobocie	długotrwała choroba	niepełno- sprawność	bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych	problem alkoholowy	przemoc w rodzinie
2012	799	603	490	161	293	183
2013	850	632	543	164	281	267
2014	840	625	536	146	293	224
2015	835	681	525	157	316	229
2016	711	695	534	137	362	226
2017	576	710	496	135	236	136

Wprawdzie główną przyczyną kwalifikującą do udzielenia pomocy w mieście Krośnie jest bezrobocie i długotrwała choroba, jednakże zauważyć należy, że problem alkoholowy stanowi poważną przyczynę tego zjawiska. Wprawdzie dane MOPR pokazują, że na przestrzeni ostatnich pięciu lat problem alkoholowy, jako przyczyna kwalifikująca do udzielenia pomocy przez ośrodek, wykazuje lekką tendencję spadkową, to podkreślić należy, że jest między innymi ona spowodowana szeroką pomocą ze strony pracowników socjalnych na rzecz osób nadużywających alkoholu i ich rodzin oraz działaniami Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Problem alkoholowy jest czwartą przyczyną (po bezrobociu, długotrwałej chorobie i niepełnosprawności), która kwalifikuje osoby i rodziny do pomocy społecznej, jest również przyczyną konfliktów i przemocy domowej oraz przyczyną zaburzenia wielu funkcji rodziny.

Osoby uzależnione od alkoholu na terenie gminy Krosno w latach 2011 – 2017

	Kobiety							Mężczyźni						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Do 20-go roku życia	2	3	2	0	0	3	0	3	6	7	0	0	1	1
21-30 lat	4	6	7	7	2	11	5	7	15	21	27	20	5	12
31-40 lat	8	5	6	9	10	41	11	42	39	43	30	18	12	49
41-50 lat	10	14	18	2	2	23	7	71	74	64	39	20	10	33
51-60 lat	3	2	3	0	0	48	12	43	52	48	17	12	9	39
Powyżej 60-go roku życia	1	0	0	0	0	20	5	6	5	4	2	3	2	29
Ogółem	28	30	36	18	14	146	40	172	191	187	115	73	39	163

Z powyższych danych wynika, że uzależnienie od alkoholu dotyczy zdecydowanie częściej mężczyzn aniżeli kobiet. Najwięcej osób uzależnionych od alkoholu, w latach 2011 – 2017, zarówno w przypadku kobiet i mężczyzn, było w wieku 41 – 50 lat.

Liczba osób kierowanych na leczenie odwykowe w latach 2012-2017	
Rok	Liczba wniosków
2012	142
2013	126
2014	133
2015	121
2016	124
2017	125

Poprzez działania profilaktyczne, edukacyjne i informacyjne zaleca się poddanie leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu, co niejednokrotnie hamuje rozkład rodziny. Prawidłowa komunikacja interpersonalna, radzenie sobie ze stresem daje możliwość prawidłowego kontaktu między członkami rodziny.

Zarządzeniem Nr 407/2016 Prezydenta Miasta Krosna z dnia 18 lutego 2016 r. została powołana Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych licząca 12 osób, z siedzibą w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Krośnie, która podzielona jest na dwa zespoły: zespół motywujący do podjęcia leczenia odwykowego i zespół do kontroli zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Z doświadczeń Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że z roku na rok obniża się wiek inicjacji alkoholowej. Po alkohol sięgają osoby coraz młodsze, niestety coraz częściej młodzież w wieku szkolnym i coraz częściej kobiety.

Z danych Poradni Odwykowej Wojewódzkiego Szpitala Podkarpackiego im. Jana Pawła II w Krośnie wynika, że z terenu miasta Krosna ilość osób zarejestrowanych celem podjęcia leczenia odwykowego przedstawia się następująco:

- 2014 r – 230 osób, w tym 189 mężczyzn i 41 kobiet,
- 2015 r – 217 osób, w tym 178 mężczyzn i 39 kobiet,
- 2016 r – 192 osoby, w tym 152 mężczyzn i 40 kobiet,
- 2017 r. – 207 osób, w tym 149 mężczyzn i 59 kobiet,
- I półrocze 2018 r – 127 osoby.

Istnieje duże prawdopodobieństwo, że dane te nie odwzorowują rzeczywistego rozmiaru problemu alkoholowego mieszkańców Krosna.

Ze zbioru danych zawartych w policyjnych systemach informatycznych wynika, że na terenie miasta Krosna ilość osób będących pod wpływem alkoholu w poszczególnych latach przedstawia się następująco:

1) rok 2015 – ogółem 432 osób, w tym 379 mężczyzn, 53 kobiet, doprowadzonych do wytrzeźwienia,

2) rok 2016 – ogółem 381 osób, w tym 356 mężczyzn, 25 kobiet doprowadzonych do wytrzeźwienia

3) rok 2017 – ogółem 454 osób, w tym 395 mężczyzn, 59 kobiet doprowadzonych do wytrzeźwienia

4) 1-sze półrocze 2018 r. – ogółem 207 osób, w tym 183 mężczyzn, 24 kobiet – doprowadzonych do wytrzeźwienia 208,

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie prowadzi różnorodne działania ukierunkowane na pomoc osobom i rodzinom uwikłanym w problem alkoholowy, między innymi są to:

a) przy Dziale Interwencji Kryzysowej (ul. Legionów 8) usytuowany jest hostel dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,

b) osobom uzależnionym od alkoholu udziela się w większości pomocy w formie niepieniężnej, aby uniknąć marnotrawienia przyznanych środków.

W związku ze zmianą ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2017 r., poz. 487 z późn.zm.) wprowadzono w życie 9 marca 2018 r. ustawę z dnia 10 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 310).

Zgodnie z art. 12 ust. 1, 2 i 3 wyż. cyt. ustawy Rada Miasta Krosna podjęła stosowne uchwały:

1. w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Miasto Krosno (uchwała nr LIX/1335/18 Rady Miasta Krosna z dnia 28 maja 2018 r.), oraz

2. w sprawie ustalenia liczby zezwoleń na sprzedaż poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży w Gminie Miasto Krosno (uchwała nr LIX/1334/18 Rady Miasta Krosna z dnia 28 maja 2018 r.), które obowiązują od 9 lipca 2018 r.

Zgodnie z uchwałą nr LIX/1334/18 Rady Miasta Krosna z dnia 28 maja 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego poz. 2876) ustalono 155 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (stan na 30.09.2018r.):

1. 65 zezwoleń do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo - wydanych 65 zezwoleń,
2. 45 zezwoleń powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – wydanych 42 zezwoleń,
3. 45 zezwoleń powyżej 18% zawartości alkoholu – wydanych 45 zezwoleń.

Zgodnie z uchwałą nr LIX/1335/18 Rady Miasta Krosna z dnia 28 maja 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego poz. 2876) ustalono 260 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (stan na 30.09.2018r):

1. 95 zezwoleń do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – wydanych 91 zezwoleń,
2. 80 zezwoleń powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – wydanych 79 zezwoleń,
3. 85 zezwoleń powyżej 18% zawartości alkoholu – wydanych 81 zezwoleń,

Według stanu na dzień 30.09.2018 r. na terenie Miasta Krosna funkcjonowało 163 punkty sprzedaży napojów alkoholowych, w tym: 95 sklepy oraz 68 lokali gastronomicznych.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych funkcjonujących na dzień 31 grudnia w poszczególnych latach przedstawia się następująco:

Rok	Ilość punktów sprzedaży	Sklepy	Lokale gastronomiczne
2006	173	125	48
2007	169	114	55
2008	175	115	60
2009	186	117	69
2010	181	114	67
2011	168	108	60
2012	156	100	56
2013	150	95	55
2014	150	95	55
2015	156	95	61
2016	154	93	60
2017	163	95	68

Dane zawarte w tabeli wyraźnie wskazują, że na przestrzeni minionych 10 lat, tj. w okresie od 2006 r. do 2016 r. na terenie Miasta Krosna zmniejszyła się liczba sklepów sprzedających alkohol, jednakże w ubiegłym roku liczba ta nie znacznie wzrosła, dotyczy to także liczby lokali gastronomicznych. Zaznaczył się spadek ogólnej liczby punktów sprzedaży alkoholu - suma sklepów i lokali gastronomicznych w analizowanym okresie wykazuje tendencję spadkową. Zaznaczające się trendy pozwalają wnioskować, że wśród mieszkańców Krosna zmianie ulega kultura spożywania napojów alkoholowych – ludzie chętniej spożywają alkohol poza domem, w lokalach gastronomicznych.

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawane są po spełnieniu wymogów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi: po złożeniu wniosku z odpowiednimi dokumentami i po uzyskaniu pozytywnej opinii Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośnie o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miasta Krosna i w ramach posiadanego limitu punktów sprzedaży.

Jednocześnie członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośnie dokonują kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia. Przedmiotem kontroli jest przestrzeganie zasad sprzedaży napojów alkoholowych oraz warunków korzystania z zezwolenia na ich sprzedaż, określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeprowadzane są we wszystkich działających punktach sprzedaży napojów alkoholowych, co najmniej jeden raz w roku na podstawie posiadanych przez członków Zespołu upoważnień do

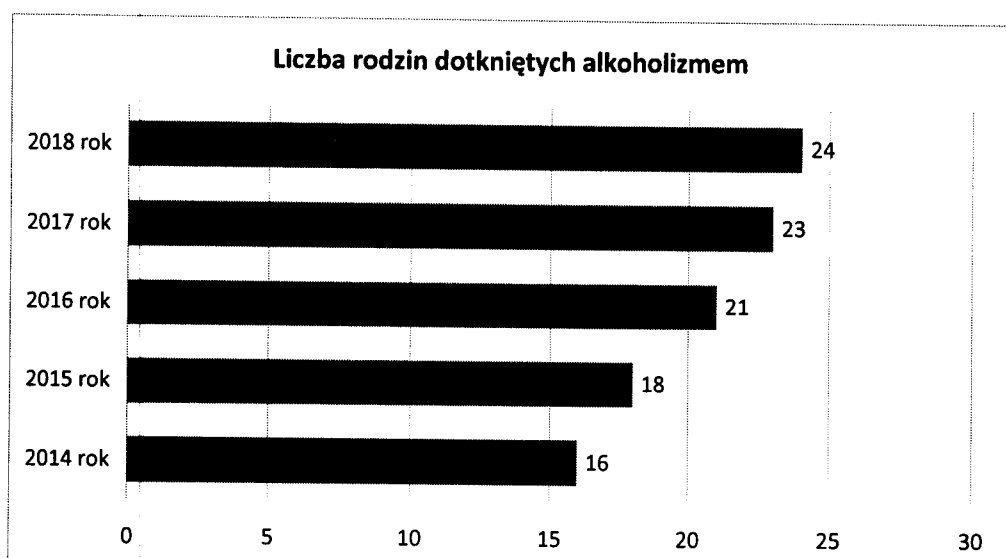
nieprawidłowości m.in. polegające na zgłoszeniach o zakłócaniu ciszy i spokoju, braku dokumentów, nieprawidłowościach w dokumentacji, oraz w nowootwartych punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Rok	Ilość przeprowadzonych kontroli	Uwagi odnotowane podczas kontroli
2006	120	45
2007	132	31
2008	154	17
2009	160	14
2010	158	20
2011	177	14
2012	176	12
2013	112	14
2014	184	11
2015	172	13
2016	193	12
2017	347	10
2018-09-30	145	7

Z powyższych danych wynika, że na przestrzeni lat 2006 – 2017 stopniowo wzrastała liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży alkoholu. Częstotliwość kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz liczba udzielonych instrukcji, co do zasad sprzedaży i warunków korzystania z zezwoleń, przyczynia się do spadku liczby uwag kierowanych pod adresem sprzedających alkohol. Zatem wraz ze wzrostem liczby kontroli, wzrasta jednocześnie poprawność sprzedaży alkoholu.

W ostatnich latach zauważa się negatywny skutek przemian związanych z bezrobociem oraz opuszczaniem kraju przez jednego z rodziców w poszukiwaniu pracy za granicą. Niski poziom socjalny oraz nieradzenie sobie z narastającymi problemami i obowiązkami przyczyniają się do rozszerzenia alkoholizmu oraz innych przejawów dysfunkcji i niedomagań rodzin.

W oparciu o rozmowy i informacje przekazywane przez pracowników socjalnych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie, kierujących dzieci do placówek wsparcia dziennego oraz przez wychowawców pracujących w świetlicach można przypuszczać, że problem alkoholizmu dotknął w 16 rodzin w roku 2014, 18 rodzin w roku 2015, 21 rodzin w roku 2016, 23 rodzin w roku 2017 a w roku bieżącym – 24 rodziny.

Z danych pokazanych na wykresie wynika, że problem alkoholizmu w rodzinach dzieci uczęszczających na zajęcia do placówek wsparcia dziennego wykazuje tendencję wzrostową. W związku z tym należy poszerzyć dotychczasowe działania dotyczące profilaktyki uzależnień wśród dzieci.

Dane w układzie tabelarycznym przedstawiają problem przemocy w rodzinach na terenie miasta Krosna i podejmowane działania wobec osób działających na szkodę najbliższych pod wpływem alkoholu.

Rok Dane	2014	2015	2016	2017	2018 I-VI
Liczba Niebieskich Kart	262	298	230	143	96
Liczba rodzin objętych procedurą NK	178	229	159	136	56
Liczba sprawców przemocy	182 w tym: - 158 mężczyzn - 22 kobiety - 2 nieletnich	230 w tym: - 205 mężczyzn - 24 kobiety - 1 nieletni	221 w tym: - 191 mężczyzn - 30 kobiet - 0 nieletni	138 w tym: - 124 mężczyzn - 14 kobiet - 0 nieletni	57 w tym: - 50 mężczyzn - 7 kobiet - 0 nieletnich

Wnioski skierowane przez Dział Interwencji Kryzysowej MOPR

Rok Wnioski	2014	2015	2016	2017	2018 I-VI
Do MKRPA	30	22	15	17	5
Do Sądu Rodzinnego	12	6	3	2	1
Do Prokuratury	7	10	3	10	2

Z informacji zawartych w Niebieskiej Karcie wynika, że 85% osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie jest pod wpływem alkoholu lub od kilku lat ma problem alkoholowy. Podczas zebrania członków grup roboczych ustala się bieżącą sytuację i w planie pomocy dla rodziny decydują o konieczności złożenia wniosku o leczenie odwykowe członków rodziny (wniosek kierowany jest przez dzielnicowego Komendy Miejskiej Policji w Krośnie lub pracownika socjalnego Działu Interwencji Kryzysowej MOPR Krosno). Realizowany jest program spotkań z osobami nadużywającymi alkohol prowadzone jest poradnictwo oraz motywacja i mobilizacja do podejmowania dobrowolnej terapii odwykowej dla poprawy relacji w rodzinie dotkniętej problemem.

Celem umożliwienia i rozszerzenia pomocy terapeutycznej i psychologicznej osobom uzależnionym od alkoholu, a także ich rodzinom, które np. ze względu na swoją pracę zawodową nie mogą korzystać z terapii w Poradni Odwykowej, mają możliwość korzystania z takiej formy pomocy w Punkcie Psychoedukacji i Terapii Uzależnień przy ul. Legionów 8 gdzie prowadzona jest:

- terapia indywidualna dla osób uzależnionych od alkoholu oraz pijących ryzykownie i szkodliwie,
- spotkania terapeutyczne z rodzinami osób uzależnionych,
- zajęcia psychologiczne dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych od alkoholu,
- porady prawne dla osób i rodzin zagrożonych alkoholizmem.

Godziny otwarcia placówki dostosowane są do potrzeb osób i rodzin dotkniętych chorobą alkoholową, którzy mogą zgłaszać się po pomoc bez żadnych skierowań.

Realizowane programy są ciągle modernizowane, zdarzają się sytuacje, że program jest przygotowywany tylko dla jednej konkretnej osoby.

Głównymi atutami, często podkreślanymi przez osoby korzystające z takiej formy pomocy, są:

- możliwość indywidualnych spotkań, co daje duże poczucie bezpieczeństwa i otwartości;
- godziny pracy znacznie wydłużone niż w pozostałych placówkach, co daje możliwość korzystania osobom pracującym również w systemie zmianowym;
- poczucie anonimowości.

Rok	Ilość osób biorących udział w terapii		Podział osób uzależnionych ze względu na płeć		Podział osób uzależnionych ze względu na wiek					
	osoby uzależnione	Osoby współuzależnione DDA, członkowie rodzin alkoholowych	M	K	do 20	21-30	31-40	41-50	51-60	pow. 60
2015	109	36	82	27	1	9	37	31	22	9
2016	117	41	93	24	1	9	39	40	21	7
2017	85	48	58	27	-	-	27	35	16	7
2018 I-VI	72	36	52	20	-	-	24	35	9	4

Po kilku latach działalności należy stwierdzić, że takie zajęcia cieszą się dużym zainteresowaniem osób i rodzin z problemem alkoholowym.

Liczba osób biorących udział w terapii w Punkcie Psychoedukacji i Terapii Uzależnień

W 2017 roku z terapii w Punkcie Psychoedukacji i Terapii Uzależnień łącznie skorzystało 219 osób, były to osoby skierowane przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów, oraz osoby które dobrowolnie korzystały z terapii i innych form pomocy oferowanej przez Punkt - porady prawne, porady psychologa. W pierwszy półroczu 2018 r. wzięło udział w terapii osób uzależnionych i współuzależnionych 108 osób. Natomiast z porad prawnych w 2017 r. skorzystało 106 osób, a w pierwszym kwartale 2018 r. 54 osoby. Z powyższych danych wynika, że uzależnienie od alkoholu dotyczy znacznie częściej mężczyzn niż kobiet, jednak liczba uzależnionych kobiet ma tendencję wzrostową. Jest to niepokojący fakt, ponieważ kobiety szybciej niż mężczyźni popadają w uzależnienie i znacznie trudniej

z niego wychodzą. Najwięcej osób uzależnionych od alkoholu jest w przedziale wiekowym 31-40 lat oraz w przedziale 41-50 lat.

Problem okazuje się też być niepokojący w przypadku mężczyzn starszych t.j. w przedziale 51-60 lat. Punkt prowadzi też inne formy pomocy na rzecz osób uzależnionych i współuzależnionych i są to porady prawne, porady psychologa oraz porady telefoniczne (jak pokierować osobę na leczenie, gdzie udać się po pomoc).

Liczba osób korzystających z innych form pomocy oferowanych przez Punkt Psychoedukacji i Terapii Uzależnień:

Rok	Porady psychologa	Porady prawne	Porady telefoniczne
2015	17	–	80
2016	52	91	84
2017	25	106	89
2018 I-VI	-	54	44

Jak wynika z przedstawionych danych, liczba osób korzystających z pomocy oferowanej przez Punkt z roku na rok jest coraz większa.

II. Podstawa prawna opracowania programu

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu Alkoholizmowi
2. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
5. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
7. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej
8. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych
9. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych,
10. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
11. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,

12. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
13. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

III. Zgodność programu z Krajowymi i miejscowymi dokumentami strategicznymi:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020

CEL OPERACYJNY 2: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

2. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022

CEL GŁÓWNY 1: Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb, CEL SZCZEGÓŁOWY B): Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej, ZADANIE 2) Dążenie do zapewnienia priorytetowego wzrostu nakładów na świadczenia zdrowotne w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień.

3. Narodowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego 2013-2020

FILAR: Bezpieczny człowiek: PRIORYTET 1 — Kształtowanie bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego. PRIORYTET 2 — Ochrona uczestników ruchu drogowego. FILAR: Bezpieczny pojazd. PRIORYTET 2 — Doskonalenie systemów bezpieczeństwa w pojazdach.

4. Strategia rozwiązywania problemów społecznych w mieście Krośnie na lata 2017-2020

Cel operacyjny nr 3: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych, kierunki działania: 1) prowadzenie i rozwijanie profilaktyki poprzez środowiskowe formy pomocy rodzinie i dzieciom, 2) zwiększanie dostępności do miejsc i form pomocy dla osób uzależnionych oraz ich rodzin, 3) edukacja rodziców i opiekunów w celu opanowania umiejętności wychowawczych w kontekście zagrożeń związanych z obniżeniem się wieku inicjacji alkoholowej i zachowań ryzykownych, 4) realizacja programów profilaktycznych skierowanych do młodzieży, propagujących zdrowy styl życia.

5. Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

IV. Podsumowanie części diagnostycznej

1. Nadużywanie alkoholu jest problemem, z którym społeczeństwa – niezależnie od stopnia rozwoju gospodarczego - zmierzają się od wielu lat. Współcześnie obserwujemy narastanie tego zjawiska społecznego, chociaż obecnie problem ten zmienił swoje oblicze. Przede wszystkim statystyki wykazują, że po alkohol sięga coraz większa liczba kobiet, obniża się wiek osób nadużywających alkoholu, a ponadto problem jest wielokrotnie skrywany przez rodziny i osoby pijące. Dotyka on też nie tylko ludzi ze środowisk o niższym statusie materialnym czy edukacyjnym, ale i tych, którzy wiodą życie na wyższym poziomie, zarówno pod względem wykształcenia, jak i sytuacji materialnej .
2. Poparciem dla powyższej implikacji jest fakt, że ze wsparcia Działu Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie korzystają nie tylko klienci pomocy społecznej. Krąg zainteresowanych pomocą tej placówki jest znacznie szerszy. Zauważa się, że w rodzinach o wyższym statusie materialnym także występuje problem nadużywania alkoholu razem ze wszystkimi innymi negatywnymi skutkami (np. przemoc w rodzinie), choć problem ten jest bardziej skrywany – i te rodziny coraz częściej szukają pomocy w Dziale Interwencji Kryzysowej.
3. Jedną z przyczyn, która powoduje narastanie problemu jest niewątpliwie wszechobecna reklama niskoprocentowych napojów alkoholowych, utrwalająca stereotyp, iż alkohol jest niezbędnym elementem kultury spędzania wolnego czasu. Zatem przeciwwagą do kampanii promujących spożycie alkoholu jest kampania promująca tzw. „zdrowy styl życia”, w którą aktywnie włączone są Gmina Miasto Krosno, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie oraz Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jednakże nasuwa się wniosek, że należałoby wzmocnić siłę i natężenie kampanii „zdrowego stylu życia”, aby jej oddziaływanie mogło dorównać skutkom kampanii reklamowej niskoprocentowych napoi alkoholowych.
4. Dane MOPR pokazują, że wskaźnik problemu alkoholowego, jako przyczyna kwalifikująca do udzielenia pomocy z ramienia Ośrodka, jest ciągle wysoki. Choć wykazuje lekką tendencję spadkową, to podkreślić należy, że jest ona

spowodowana intensywnymi działaniami pomocowymi pracowników na rzecz osób nadużywających alkoholu.

5. Funkcjonujące na terenie miasta grupy wsparcia i grupy psychoedukacyjne dla osób uzależnionych i współuzależnionych cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem; świadczy to o tym, że wśród mieszkańców miasta jest zapotrzebowanie na ten rodzaj pomocy i o tym, że grupy te spełniają cel, dla którego zostały powołane.
6. Zarówno dane statystyczne, jak i doświadczenie pracy MOPR oraz MKRPA wykazują, że konieczne winna być zwiększona dostępność do terapii dla osób uzależnionych, współuzależnionych, a także dla młodzieży.
7. W związku z faktem, iż Sąd wydaje stosunkowo niską liczbę postanowień o leczeniu w systemie stacjonarnym, należy rozszerzyć możliwość leczenia terapeutycznego niestacjonarnego.
8. Po powrocie z leczenia stacjonarnego osoba uzależniona od alkoholu powinna być wspierana w placówce leczenia odwykowego poprzez dalszy kontakt z terapeutą i psychologiem.
9. Choroba alkoholowa i używanie narkotyków jest niewątpliwie problemem wymagającym rozwiązań o charakterze interdyscyplinarnym i tylko włączenie się specjalistów różnych dziedzin społecznych warunkuje pomoc osobom i rodzinom uwikłanym w te problemy.

V. Część programowa

1. Cele Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na 2019r.:
  - 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
  - 2) umożliwienie i rozszerzenie pomocy psychologicznej skierowanej do dzieci i młodzieży z rodzin uzależnionych od alkoholu, w szczególności dzieci zagrożonych uzależnieniami od środków psychoaktywnych, alkoholu i narkotyków (w tym prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych),

- 3) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 4) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- 5) wspieranie reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- 6) wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

2. Zadania do realizacji na rok 2019:

<p>Cel operacyjny Nr 1 – Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie NPZ na lata 2016-2020 - Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi</p> <p>Cel operacyjny Nr - 3 Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Krośnie na lata 2017-2022</p>	Lp.	Nazwa zadania	Formy realizacji	Adresat zadania	Realizator	Rezultaty
	1	2	3	5	6	8
	1.	<p>Prowadzenie Placówek wsparcia dziennego – publicznych i niepublicznych:</p> <p><i>w tym realizacja projektu pn.</i></p> <p><i>zwiększenie dostępu do internetu szansą wszechstronnego rozwoju mieszkańców miasta Krośna- utrzymanie trwałości projektu</i></p> <p><i>Pokrywanie kosztów posiłków dla dzieci i młodzieży uczęszczających do placówek wsparcia dziennego</i></p>	<p>zajęcia profilaktyczno-wychowawcze, wyrównawcze, psychoedukacyjne</p>	<p>dzieci i młodzież, w szczególności z rodzin uzależnionych od alkoholu i zagrożonych uzależnieniami</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.</p> <p>Podmioty wyłonione w drodze konkursu zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie</p>	<p>poprawa funkcjonowania dzieci i młodzieży w rodzinach oraz w środowisku szkolnym, zapewnienie opieki wychowawczej, organizacja czasu wolnego, pomoc w nauce, rozwój zainteresowań, organizacja zabaw sportowych, spotkania świąteczne</p>
	2.	<p>Praca socjalna w rodzinach osób uzależnionych od alkoholu oraz innych środków odurzających i psychoaktywnych</p>	<p>praca socjalna</p>	<p>Osoby dorosłe uzależnione od alkoholu, zagrożone narkomanią</p> <p>oraz członkowie ich rodzin</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie</p>	<p>wypracowanie prawidłowych postaw zapobiegających wykluczeniu społecznemu, dążenie do życiowego usamodzielnienia oraz integracja ze środowiskiem</p>

<p>Cel operacyjny Nr 1 – Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie NPZ na lata 2016-2020 - Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi</p> <p>Cel operacyjny Nr - 3 Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Krośnie na lata 2017-2022</p>					
3.	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym	Realizacja programów profilaktycznych o charakterze uniwersalnym i selektywnym w ramach organizacji zajęć pozalekcyjnych oraz różnych form wyjazdowych	dzieci i młodzież, w szczególności z rodzin uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem	Urząd Miasta Krosna podmioty wyłonione w drodze konkursu zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	nabycie wiedzy na temat uzależnienia od alkoholu i promowanie zdrowych zasad postępowania
4.	Praca psychologa z dziećmi i młodzieżą zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i substancji psychoaktywnych	Zajęcia psychoedukacyjne indywidualne i grupowe, podejmowanie interwencji	dzieci i młodzież, w szczególności z rodzin uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Poszerzenie wiedzy o szkodliwości oraz konsekwencji uzależniania, indywidualna motywacja osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem
5.	Realizacja zadań podejmowanych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:	Informacja, edukacja, motywacja do leczenia odwykowego, posiedzenia zespołu, kierowanie spraw do biegłego, kontrola, dyżury edukacja, warsztaty,	osoby uzależnione od alkoholu oraz współuzależnione, podmioty gospodarcze posiadające zezwolenie na sprzedaż alkoholu	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	podjęcie leczenia wczesna interwencja, edukacja informacyjna, udzielanie porad psychospołecznych i prawnych poszerzenie wiadomości z problematyki objętej tematyką szkoleń w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii
6.	Terapia indywidualna dla osób uzależnionych i współuzależnionych w tym grupa wsparcia	terapia indywidualna	osoby uzależnione i współuzależnione	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	przywrócenie zdolności do funkcjonowania w środowisku bez używania alkoholu

<p>Cel operacyjny Nr 1 – Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie NPZ na lata 2016-2020 - Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami</p> <p>Cel operacyjny Nr - 3 Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Krośnie na lata 2017-2022</p>	7.	Zajęcia sportowo-rekreacyjne na krytych pływalniach poprzez realizację programu „Krosnoludek umie pływać”	zajęcia profilaktyczno wychowawcze i sportowo-rekreacyjne	dzieci i młodzież, w szczególności z rodzin uzależnionych od alkoholu i narkomanii oraz zagrożonych uzależnieniami	Urząd Miasta Krosna	zdobycie umiejętności pływania oraz nabycie zachowań bezpiecznego przebywania w wodzie, nabycie podstaw ratownictwa wodnego, organizacja czasu wolnego
	8.	Funkcjonowanie Centrum Integracji Społecznej przy ul. Grodzkiej 10	aktywizacja zawodowa i społeczna	osoby zagrożone wykluczeniem społecznym	Centrum Integracji Społecznej	nabycie umiejętności umożliwiających powrót na rynek pracy
	9.	Podejmowanie działań integracyjnych wśród osób uzależnionych	pozostałe usługi wg zawieranych umów z organizacjami oraz instytucjami	osoby nadużywające alkoholu, uzależnione, z rodzin z problemem alkoholowym	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	wzrost świadomości o szkodliwości spożywania alkoholu, propagowanie zdrowego stylu życia, szczególnie wśród młodzieży

3. Źródła finansowania programu.

Zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18' oraz dochody z opłat określonych w art 11' wykorzystywane mogą być na realizację: gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Zadania ujęte do realizacji w 2019 r. finansowane są z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i gminnych, ujętych w budżecie miasta Krosna.

4. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 8 % minimalnego wynagrodzenia: za udział w posiedzeniu komisji mającym formę posiedzenia plenarnego, w posiedzeniu grup roboczych zespołu motywującego do podjęcia leczenia odwykowego, kontrolę przeprowadzoną w terenie w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, udział w posiedzeniu zespołu opiniującego wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i posiedzeniach administracyjnych oraz 20 zł brutto za pełnienie jednej godziny dyżuru telefonicznego pn. „telefon zaufania”. Procedury wypłaty wynagrodzenia określa Regulamin Pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośnie.

5. Rezultaty

- 1) wzrost świadomości wśród społeczności lokalnej na temat zagrożeń, jakie niosą wszelkiego typu uzależnienia,
- 2) promowanie zdrowego stylu życia wśród młodego pokolenia,
- 3) zapobieganie wzrostowi liczby mieszkańców uzależnionych od alkoholu lub innych środków odurzających.,

6. Wskaźniki realizacji zadań

- 1) liczba osób kierowanych do MKRPA,
- 2) odsetek dzieci i młodzieży w wieku szkolnym korzystającej z programów profilaktycznych,
- 3) koszt działań z zakresu profilaktyki alkoholowej , narkotykowej oraz zagrożeń cywilizacyjnych na 1 beneficjenta.

7. Monitorowanie i Ewaluacja Programu

Monitoring i ewaluacja realizacji zadań polegać będzie na systematycznej ocenie realizowanych zadań oraz ich modyfikacji w przypadku istotnych

zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych, czy też narastanie poszczególnych kwestii społecznych. Nadzór nad programem polegać będzie na badaniu poziomu realizacji zadań, analizie wskaźników, okresowym przeglądzie postępów oraz sporządzaniu informacji do Rady Miasta Krosna z realizacji programu.

**Zastępca Prezydenta
Miasta Krosna**
Bronisław Baran

Wnedy

Uzasadnienie

do uchwały w sprawie uchwalenia
Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz
przeciwdziałania narkomanii w Krośnie na rok 2019.

Obowiązek corocznego uchwalenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wynika z zapisu § 4 ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.).

Natomiast obowiązek opracowania Gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wynika z zapisu art.10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 z późn. zm.).

Zadania Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w Krośnie na rok 2019, są zgodne z celami operacyjnymi Krajowego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Programem przeciwdziałania narkomanii określonymi w Narodowym Programie Zdrowia na rok 2016-2020 oraz uchwałą Nr XXXVII Rady Miasta Krosna z dnia 25 listopada 2016 r. w sprawie przyjęcia „Strategii rozwiązywania problemów społecznych w mieście Krośnie na lata 2017-2022”.

Realizatorem Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w Krośnie jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie.

Środki na finansowanie realizacji w/w Programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

**Zastępca Prezydenta
Miasta Krosna**
Bronisław Baran

[Signature]
[Signature]